

groenteteelt onder glas

- » 2011 teleurstellend jaar
- » Exportgroei, vooral naar Oost-Europa
- » Afzetpositie kan worden versterkt door sturing op versheid, smaak en volume

Branchebeschrijving

De groenteteelt onder glas vormt een belangrijk onderdeel van de glastuinbouw. De belangrijkste kasgroenten zijn tomaat, paprika en komkommer. Deze drie producten nemen driekwart van het kasgroentebereik voor hun rekening. De belangrijkste productielocaties

liggen in het Westland, Oostland en de omgeving van Venlo. Daarnaast is in de Wieringermeer het grootschalige glastuinbouwgebied Agriport A7 ontwikkeld. Handelshuizen, telersverenigingen en veilingen hebben een groot aandeel in de distributie van de groenten.

Trends en ontwikkelingen

Het jaar 2011 is voor alle groentegewassen onder glas een moeilijk jaar geweest. De EHEC-crisis in Duitsland heeft een grote impact op de export van groente gehad. De weersomstandigheden in de zomer van 2011 waren ongunstig voor de consumptie van een aantal glasgroenten. In het begin van het seizoen ondervonden telers sterke concurrentie op de exportmarkten van Spaanse producten door gunstige weersomstandigheden en teeltverlenging in Spanje. De economische ontwikkelingen in een aantal afzetlanden hebben ook hun sporen achtergelaten. De opbrengstprijzen van veel groentegewassen hebben hierdoor in 2011 onder druk gestaan. Op de Europese markt is Spanje naast Nederland een belangrijke leverancier.

Het grootste deel van het Spaanse aanbod is beschikbaar in een periode dat de Nederlandse productie klein is. De West-Europese groentemarkt laat nauwelijks groei zien, maar er zijn nog veel mogelijkheden voor de export naar Oost-Europa. Schaalvergroting gaat onverminderd door, maar vindt in kleinere stappen plaats. Het aantal bedrijfsovernames neemt toe. Het sterkst treedt de schaalvergroting op in de tomatenteelt. De aandacht in de branche voor energie-efficiency is groot. Veel bedrijven hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in WKK-installaties met teruglevering van elektra, warmte-koude-opslag en schermen. Investerings in Het Nieuwe Telen en - in mindere mate - in diffuus glas en aardwarmte zijn in opkomst.

Onze visie

Het marktevenwicht op de internationale groentemarkt is fragiel en de concurrentie blijft sterk. Er is sprake van prijsdruk. Kwaliteit leveren tegen een goede prijs is niet meer voldoende om een product op de internationale groentemarkt te verkopen. De afzetpositie van Nederlandse groentetelers is matig door het versnipperde aanbod en een gebrek aan regie en samenwerking. Er vinden wel initiatieven plaats om door intensievere samenwerking met brancheleden of andere schakels in de keten de afzet marktgericht te organiseren. Investerings in nieuwe producten, verkoopconcepten, verpakkingen, service en onlinediensten versterken de verkooppositie, waarbij veel aandacht aan smaak en duurzaamheid wordt geschonken. De branche kan daar

bij optimaal profiteren van de sterke punten van het Nederlandse top-product, zoals de goede en uniforme kwaliteit, het brede en diepe assortiment, de grote aandacht voor voedselveiligheid, het gebrek aan residuen van gewasbeschermingsmiddelen en een snelle en efficiënte logistiek. Schaalvergroting en specialisatie kunnen hierbij een hulpmiddel zijn. Kostprijsbeheersing door teelttechnische innovaties en energiebesparing blijft voor alle telers van groot belang. De GMO-regeling van de EU is nu vooral gericht op aanbodstimulerende investeringen en beperkt de flexibiliteit van telers. Volgens ABN AMRO moet de GMO-subsidie op een effectievere en meer marktgerichte wijze worden ingezet.

Kerngegevens

Aantal bedrijven: **1.694**
Aantal bedrijven in tomaten: **349**
Aantal bedrijven in paprika's: **300**
Aantal bedrijven in komkommers: **274**

Areaal glasgroenten: **4.989 ha**
» - waarvan areaal tomaten: **1.702 ha**
» - waarvan areaal paprika's: **1.357 ha**
» - waarvan areaal komkommers: **656 ha**

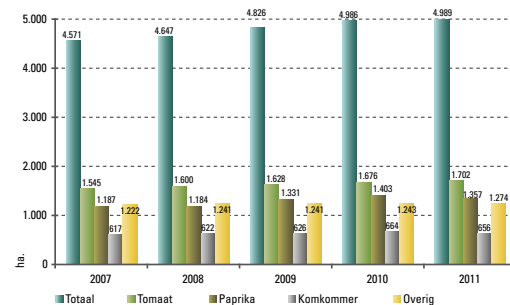
Websites

www.gfactueel.nl
www.groentennieuws.nl
www.groeiservice.nl
www.apxendex.com

Stabiel areaal in 2011

Bron: CBS

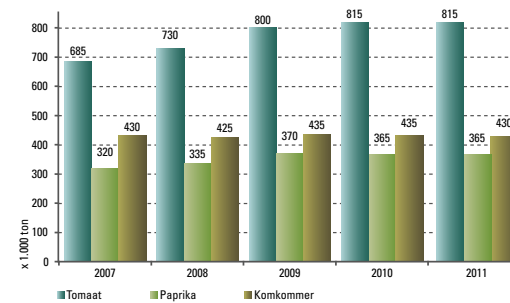
- ▶ De trendmatige groei van het areaal van de groenteteelt onder glas is in 2011 onderbroken: het areaal bleef stabiel.
- ▶ Het tomatenareaal is gedurende de afgelopen acht jaar met gemiddeld 3,9% toegenomen. In de Nederlandse tomatenteelt ligt de nadruk op de teelt van tomaten.
- ▶ Het areaal met paprika is in 2011 met 46 hectare afgenomen. Naar verwachting zal deze daling in 2012 verder door gaan.

Oogst belangrijkste glasgroenten

Bron: CBS

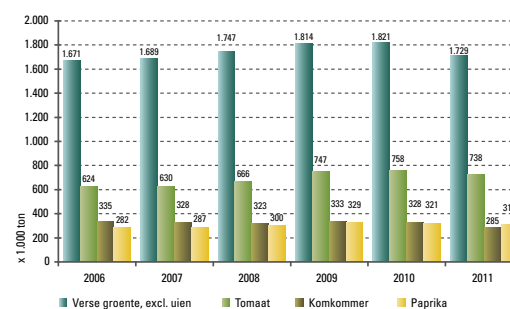
- ▶ De tomatenproductie en de paprikaproductie zijn in 2011 gelijk gebleven.
- ▶ In de tomatenteelt neemt de productie op langere termijn toe door een groter areaal, meer assimilatiebelichting, productievriendelijke rassen en een modernisering van de glasopstanden. Jaarlijks kan de productie variëren door de lichtintensiteit en de weersomstandigheden.
- ▶ De productie van komkommer schommelt jaarlijks rond 435.000 ton, maar is in 2011 op een lager niveau uitgekomen.

Terugval in export door EHEC

Bron: Productschap Tuinbouw, KCB

- ▶ De groente-export is in 2011 met 5% gedaald. De impact van de EHEC-crisis op de export is groot geweest.
- ▶ Driekwart van de export van groente wordt in de lidstaten van de EU afgezet. De belangrijkste afzetmarkten zijn Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.
- ▶ De belangrijkste afzetmarkt buiten de EU is Rusland.

Inkomen uit bedrijf naar dieptepunt in 2011

Bron: LEI

- ▶ De slechte resultaten in 2011 kunnen voor een belangrijk deel worden toegeschreven aan de EHEC-crisis en het slechte zomerweer.
- ▶ Het gemiddelde kostenniveau is gestegen door hogere energiekosten.
- ▶ Het inkomen wordt sterk bepaald door de weersomstandigheden in de productie- en consumptiegebieden, het areaal in Europa, de aanvoer uit Zuid-Europa en incidentele factoren als een voedselcrisis.

